

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14644785>

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING TA'LIM-TARBIYASIDA OTA-ONANING O'RNI

Bo'tayeva Mopar Qudrat qizi

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarning ta'lim va tarbiyasida ota-onaning o'rni, ularning pedagogik va psixologik yondashuvlari muhimligi haqida so'z yuritiladi. Oilaviy muhit bolalarning intellektual va emotsional rivojlanishida qanday rol o'ynashi tahlil qilinadi. Shuningdek, ota-onalarning pedagogik malakasini oshirishga qaratilgan tavsiyalar beriladi. Ushbu maqola tarbiyachilar, ota-onalar va tadqiqotchilar uchun amaliy ahamiyatga ega.

Kirish

Maktabgacha yosh davri – inson hayotidagi eng muhim bosqichlardan biridir. Shu davrda bolalarda shaxsiy xususiyatlar, qiziqishlar va odatlar shakllanadi. Oilaviy muhit va ota-onaning pedagogik bilimlari bu jarayonda asosiy omil sifatida namoyon bo'ladi. Ota-onalar bolalarning birinchi o'qituvchisi va tarbiyachisi hisoblanadi. Bu esa ulardan nafaqat bolalarning kundalik ehtiyojlarini qondirish, balki ularning rivojlanishi uchun zarur bo'lgan muhitni yaratishni ham talab qiladi.

Oilaviy ta'lim va tarbiya natijasida bolalar dunyoqarashi shakllanib, maktabga tayyorlanadi. Shu bilan birga, ota-onaning bola bilan o'zaro muloqoti, o'rnak bo'lishi va mehr-muhabbati uning ruhiy salomatligi uchun ham katta ahamiyatga ega. Shu sababli, bu maqolada ota-onalarning tarbiyadagi o'rni va ularning faoliyatini takomillashtirish usullari ko'rib chiqiladi.

Asosiy qism

1. Ota-onaning ta'lim va tarbiyadagi asosiy vazifalari

Ota-onalar bolalarning tarbiyasida uch asosiy vazifani bajaradi:

Ruhiy-emotsional muhit yaratish: Bolaga mehr-muhabbat va qo'llab-quvvatlash ko'rsatish orqali uning ishonchini oshirish.

Jismoniy va intellektual rivojlanish: Bolani sog'lom hayot tarziga o'rgatish va bilim olishga qiziqishini uyg'otish.

Axloqiy qadriyatlarni shakllantirish: Bolaga halollik, hurmat va mas'uliyat hissini o'rgatish.

2. Oila va maktabgacha ta'lim tashkiloti hamkorligi

Bolalarning to'laqonli rivojlanishi uchun oila va maktabgacha ta'lim tashkiloti o'rtasidagi hamkorlik muhim ahamiyatga ega. Tarbiyachilar ota-onalarni pedagogik jarayonlarga jalb qilish orqali ta'lim samaradorligini oshirishlari mumkin. Masalan:

Seminar va treninglar tashkil qilish: Ota-onalarni bolalar bilan ishlash usullariga o'rgatish.

Muloqot uchun ochiq platformalar yaratish: Maslahatlashuvlar va ota-onalar yig'ilishlarini o'tkazish.

Uyda tarbiyaviy faoliyatni yo'lga qo'yish: Bolalar uchun ma'naviy va intellektual o'yinlar tavsiya etish.

3. Ota-onalar uchun tavsiyalar

Ota-onalarning pedagogik bilimlarini oshirish uchun quyidagi tavsiyalarni amalga oshirish maqsadga muvofiq:

O‘z-o‘zini rivojlantirish: Psixologiya va pedagogika bo‘yicha kitoblar o‘qish.

Bolaga vaqt ajratish: U bilan suhbatlashish, birgalikda vaqt o‘tkazish.

Ijobiy o‘rnak bo‘lish: O‘z xatti-harakatlari orqali bola uchun namunaviy rol model bo‘lish.

Xulosa

Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishida ota-onaning o‘rni beqiyosdir. Ularning pedagogik savodxonligi va oilaviy tarbiya tizimidagi faolligi bola shaxsining rivojlanishida hal qiluvchi omil hisoblanadi. Shu sababli, ota-onalar o‘z bilim va ko‘nikmalarini oshirib borishi, maktabgacha ta’lim tashkilotlari bilan faol hamkorlik qilishi zarur. Faqatgina oilaviy va institutsional ta’lim o‘rtasidagi uyg‘unlik orqali bolalar kelajagi uchun mustahkam poydevor yaratilishi mumkin.